

TLAČOVÁ SPRÁVA

Košice, 21. január 2020

I. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny UPJŠ LF v Košiciach a UNLP je lídrom v postgraduálnom vzdelávaní anestéziológov

Pracovníci I. KAIM zorganizovali ďalšie výnimočné podujatie – štvrtý Slovenský airway workshop zameraný na zvládanie sťaženej intubácie pri celkovej anestézii

I. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny (KAIM) Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach a UNLP Košice zorganizovala v sobotu 18. januára 2020 v poradí štvrtý ročník jedinečného Medzinárodného airway workshopu pre anestéziológov a intenzivistov. Odborné podujatie bolo zamerané na výučbu a nácvik zvládania sťaženej intubácie a zúčastnilo sa ho tridsať lekárov z celého Slovenska. Organizované bolo pod záštitou Slovenskej spoločnosti anestéziológie a intenzívnej medicíny a lektorský tím pozostával zo skúsených anestéziológov z Košíc, Bratislavy, Banskej Bystrice a Nítry. Hlavným koordinátorom bol MUDr. Vladimír Hudák, PhD. z I. KAIM Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach a UNLP Košice.

Foto: archív I. KAIM - (1,2) Praktický tréning intubácie na rôznych modeloch
(3) Chirurgické sprístupnenie dýchacích ciest chirurgickou koniotómiou na bravčových krkoch

„Intubácia pacientov sa využíva pri ich uvedení do umelého spánku pri závažnom poranení mozgu, kedy musia byť napojení na umelú pľúcnu ventiláciu a tiež pri celkovej anestézii pacientov počas operačných zákrokov. Anestézia, čo je slovo gréckeho pôvodu znamenajúce znecitlivenie, sa v medicíne využíva 150 rokov a prešla dlhým vývojom. Jej korene siahajú až do staroveku, kedy sa snažili lekári a ránhojiči tlmiť bolesť chorým a zraneným rôznymi rastlinnými prípravkami, čo v dnešnom ponímaní predstavuje skôr analgéziu, teda utlmovanie bolesti.

Zlom predstavovalo objavenie účinku oxidu dusného na prahu 19. storočia a použitie éteru počas operácie. Aj keď jeho tlmiace účinky boli známe už v 16. storočí, na

narkózu bol prvý krát použitý až v roku 1846 v Bostone u pacienta pri extirpácii nádoru na krku a vzhľadom na jej účinok sa anestézia éterom rýchlo rozšírila. Ďalším narkotickým prípravkom používaným v minulosti bol chloroform, ktorý mal podobne ako éter veľa nežiadúcich účinkov, no objav narkózy predstavoval jeden z najvýznamnejších medzníkov v histórii medicíny. Pacientom pomohla necítiť bolesť pri chirurgickom zákroku a lekári sa vďaka nej mohli lepšie sústrediť na svoj výkon,“ hovorí prednosta I. KAIM Lekárskej fakulty UPJŠ a UNLP doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.

Bežnou súčasťou narkózy je dnes zabezpečenie dýchacích ciest a podpora dýchania. Prvá intubácia (zavedenie dýchacej rúrky do priedušnice) uskutočnená v roku 1878 sa pritom zaviedla do praxe až v roku 1910 a na Slovensku sa začala používať dokonca až po II. svetovej vojne.

Správna intubácia pri anestézii je pre pacienta životne dôležitá

„Asi dve tretiny úkonov sa u pacienta robí v celkovej anestézii, pri ktorej je potrebné zabezpečiť pacientove dýchacie cesty, prípadne použiť umelú ventiláciu. U väčšiny pacientov pritom nenastanú nijaké problémy, no asi desatina prípadov je niečím komplikovaná alebo riziková, napríklad kvôli obezite alebo anatomickým špecifikám ako zlá ohybnosť spätkovo-sánkového kĺbu, veľký jazyk, alebo následky poranení v oblasti ústnej dutiny,“ vysvetľuje doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.

Lekári však musia vedieť pomôcť všetkým pacientom a poznať rozmanité možnosti na spriechodnenie dýchacích ciest a využívať rôzne alternatívne pomôcky je preto pre anestéziológov nutnosťou. Práve na to bol zameraný sobotňajší 4. slovenský airway workshop organizovaný I. KAIM, ktorý je výnimočným svojho druhu na Slovensku. Anestéziológovia sa na ňom učili zvládať pokročilejšie intubačné techniky, ale aj zdokonaľovať sa v tých základných, pričom v praxi tento intenzívny tréning využijú napríklad u pacientov v narkóze, ktorí majú problémy s dýchaním a potrebujú umelú pľúcnu ventiláciu.

Správna intubácia je pre pacienta životne dôležitá, pretože pokiaľ nemá v narkóze správne zabezpečené dýchacie cesty, môže sa zadusiť. Anestéziológovia preto musia rutinne ovládať nielen bežné intubačné techniky, ale aj vedieť reagovať alternatívnym riešením na prípadný problém, napríklad pomocou zavedenia rúrky do priedušnice cez otvor v oblasti krku, čo môže dusiacemu sa pacientovi zachrániť život...

„Účastníci workshopu si mohli vyskúšať množstvo špeciálnych pomôcok na zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest, napríklad rôzne laryngoskopy slúžiace na kontrolu zavádzania rúrky medzi hlasivky a fibroskopy, ktorými sa dá nazrieť až do pľúc a umožňujú napojiť dýchacie cesty na dýchací prístroj. Nechýbali ani tréningové modely, ktorými sa účastníci kurzu učili zasúvať dýchacie hadičky na správne miesta. Na jednom zo stanovíšť bolo prezentované chirurgické sprístupnenie dýchacích ciest chirurgickou koniotómiou na bravčových krkoch. Keďže sa jedná v praxi o veľmi raritný urgentný výkon, túto techniku sa lekári nemôžu naučiť priamo v klinickej praxi a preto je potrebný praktický nácvik na modeloch,“ konštatuje prednosta I. kliniky anestéziológie a intenzívnej medicíny UPJŠ LF a UNLP.

Po prvýkrát bol airway workshop organizovaný v Košiciach v roku 2015 pod záštitou svetovo odbornej spoločnosti Difficult Airway Society z Veľkej Británie za výraznej pomoci lektorov zo zahraničia. Tento model výnimočného kurzu pracovníci I. KAIM prebrali a úspešne ho aplikujú na svojich odborných podujatiach pre slovenských anestéziológov.

I. klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny LF UPJŠ a UNLP sa v klinickom výskume zameriava na diagnostiku a liečbu ťažkej sepsy, na optimalizáciu umelej ventilácie u kriticky chorých, na podporu nutričného stavu kriticky chorých parenterálnou a enterálnou výživou, a špeciálne anestéziologické postupy pri operačných zákrokoch.

V pedagogickej oblasti klinika zabezpečuje nielen výučbu medikov a špecializačné štúdium lekárov, ale patrí medzi lídrov v oblasti ďalšieho vzdelávania anestéziológov a intenzivistov na Slovensku, ktorých školí v špičkových moderných postupoch. Organizuje viaceré špecializované workshopy pre anestéziológov zamerané na intenzívny tréning niektorej z oblastí anestéziológie a intenzívnej medicíny - venované sú napríklad regionálnej anestézii, preriférnym nervovým blokom, spinálnej a epidurálnej anestézii, ďalej inhalačnej anestézii (teda narkóze) za pomoci prchavých látok, či nácvikom prvej pomoci v rámci oživovania zlyhaného krvného obehu a dýchania kardiopulmonárnou resuscitáciou.

V prípade záujmu o bližšie informácie alebo osobný rozhovor kontaktujte doc. MUDr. Jozefa Firmenta, PhD. na mobilnom telefónnom čísle: 0905 522 146 alebo e-mailom na jozef.firment@upjs.sk.

Túto správu nájdete archivovanú na: www.medic.upjs.sk

**RNDr. Jaroslava Oravcová, PhD.
PR manažérka**